

Vizualizace při čtení II.

Vizualizace při čtení textu – Ludvík Vaculík: Sekyra (úryvek)

Vstupní vizualizace = co si představuji na začátku, před čtením textu. Zahrnuje pocity, nálady, vizuální představy, zvuky...	Úpravy vstupní vizualizace = jak se změnila moje představa. Představa se upravuje a mění na základě nových informací z přečteného textu.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Pavla Nováková, Mgr. Martina Němečková.
 Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

Vizualizace při čtení II.

Text má k dispozici pouze vyučující, který jej předčítá nahlas po vyznačených částech.

Ludvík Vaculík

Sekyra

(úryvek z románu)

Autor prostřednictvím hlavního hrdiny, který je současně vypravěčem, vypráví o složitostech zrání lidské osobnosti, o bolestném hledání pravdy a také o tom, jak je důležité, aby člověk věděl, kam patří. Významnou součástí bohatě členěného románu jsou vzpomínky vypravěče z dětství.

„Ale nechoďte!“ zaprosila maminka před čtvrt stoletím. My jsme však neochvějně navlékli na sebe ruksaky. Byl nejvyšší čas. Měsíček měl každou chvíli vyjít nad kopec, celé nebe na té straně bylo před čtvrt stoletím napjatě žluté.

„Nechaj aspoň toho chlapca doma!“ Ale já jsem věděl, že mě doma nenechá, když chci jít s ním. Byli jsme s tatínkem spřeženci a její ubohé fňukání jsme drtili kamenným pokračováním ve svém. Bude se tu dvě hodiny třást a zbytečně, protože nám se nestane nikdy nic.

Obezřetně jsme se dostali nad stodoly. Přecházeli jsme trať, pode mnou trochu víc zachrastil štěrk a tatínek se obrátil řka: „Sakrrra!“ – Myslel jsme, že vylezeme na hřebenní cestu, ale on stoupal pořád bokem kopce, obtížně a bez chodníčka, dole za řekou štěkali psi a já se bál, že to každý bude vztahovat na nás. Už vím, proč nejdemě polní cestou: na horizontu by nás bylo vidět jak ve dne. Tatínek je dobrý náčelník! Měsíček vyplul.

Až daleko za obcí vyšli jsme před čtvrt stoletím na cestu. Je to spíš spletenec cest, rozrývaný jarními vodami a potom zas uhlazovaný okutými koly zabrzděných žebříňáků. Kola jsou to klasicky krásná a jíl v jejich stopě se leskne jak železo. Tvrdě šinula se bělavá cesta k mocnému kopci, nad kterým nám zítra vyjde slunko. Tu všady to dobře známe. I potmě víme, či je které pole a která louka, a vždycky můžeme tvrdit, že nikdy naše. Protože my nemáme nic než chalupu, novou a několik roků neomítnutou. Tři štěpy na zahrádce budou nám rodit za mnoho let, v čase, o jehož rázu nevíme nic.

Na zahrádce potmě padají letní jablka, sestra umývá kastróly, švagr jí. Bratr sedí na starém otomaně, opírá lokty o kolena, vrásní lesklé a snědé čelo, měkce se usmívá z pohody. Přitom neví, jakým zklamáním byly pro tatínka jeho hnědé oči, protože maminka napsala, že jsou modré, ale než tatínek přijel z Persie, ty oči zhnědly.

Přišli jsme do zápotočí, a to je krásné místo. Ze svažitých luk stékají sem dva potůčky, skrytě šramotí hlubokým zarostlým járkem pryč dolů a o jejich slávě nikdo neví. Jistou nohou brouzdali jsme trávu, na kterou právě lehla jemná rosa, až jsme dorazili do úhlu, v němž na mě padl strach. Byla to hrbolatá loučka, znal jsem ji dobře z denního pohledu. Kolem dokola obkličoval ji hustý porost, jakému se v tomto kraji říká hráza. Lípy, duby, líska a klen. Nemíním říkat jméno člověka, jemuž ta lůčka patřila. Všecky

~ 88 ~

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Pavla Nováková, Mgr. Martina Němečková.

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vizualizace při čtení II.

její stromy byly pokřivené, staré. Jenom krtince měla nové a nové. Tak hluboko a tak dávno zapadla do staré doliny, že mladé děvče mohlo tu třicet roků pást krávu, a čas je nevyslídil, obě. Ale zato svítil měsíc a voda v hlubokém korytě cinkala oblým zvukem a nad krajem slabě syčelo nezměrné ticho té noci, když jsem se šepem zeptal:

„Tato! Co mám dělat?“

Rozhlédl se, sdělal ruksak, nahnul se a oddychl mě zakouřeným chrapotem:

„Dávaj dobrý pozor!“

Roztrásla mě zimmnice. Tatínek lezl na strom. Měl jsem dojem, že zatímco já hledím k cestě, od potoka na nás vylezou nějakí zloději. Když jsem se prudce obrátil k potoku, zdálo se mi, že od cesty musí na nás přijít člověk. Až po čtvrt hodině sebral jsem všecku svou soudnost a pochopil, že z potoka sem nikdo nemůže, protože by se v hlubokém úzkém korytě celý zlámal, a to za velikého praskotu, a že pravděpodobnost příchodu člověka po cestě je zhruba tisíckrát menší než ve dne, přičemž ve dne sem ten člověk nepříjde po celé týdny, má lepší polí dost. Pod tatínkovou botou křupala kůra. Každé uškubnutí jablka připadalo mi jako hlasitá rána. Ale pomalu jsem se natolik osmělil, že ze spodních větví, v nichž jsem se schovával, jsem opatrně začal utrhávat jablka a strkat je do svého baťohu. A nyní otevřete tiše ústa do širokého á. Dlouze, vláčně a jemně vydýchujte. Uvědomte si, že je to váš dech, a přiznejte si, že váš dech je vám drahý. Tak to je přibližně zvuk bezvětrné noci, zvuk složený z neslyšného vanu v miliónu stromů na horách i v zahradách a z nepostřehnutelného sunutí hvězd po obloze.

Nádherný náčelník sklouzl ze stromu, sklonil se ke mně, usmál se mému baťohu se dvanácti jablky a několika hmaty do stromu mi jej naplnil. Po jablkách sahal neomylně, protože si je uměl rychle přečíst ve spleť siluetě na světlejším nebi.

Přesvědčili jsme se, že tu nic nezapomínáme. Prohmatal jsem trávu v místě, kde jsem dřepěl, a spočítal věci ve svých kapsách. Vím už, že to mám udělat. Tatínek posbíral několik spadlých větviček a zahodil je do hráze.

Šel znovu přede mnou. Vzpomněl jsem si na mamínku. Tak máme další hřích! Občas se otočil a čekal, až jej dojdou. Pořád jsem nedokázal kráčet jako on, aby moje podkůvky nekřesaly o kameny či abych nečvachtal, když se nám pod nohy namanulo bahno. A vlastně to nedokážu dodneška, čas letí, nejhorší je, že už se to ani nenaučím.

„Tato, co kdyby tam byl nějaký zloděj a poznal nás?“

.....

Použitý text: Vaculík, L.: Sekyra (ukázka z čítanky: Dobrovská, D., Řeřichová, V.: Čítanka 9, PRODOS 2001)

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Pavla Nováková, Mgr. Martina Němečková.

Materiál byl vytvořen v rámci projektu Základní školy Stráž, okres Tachov, příspěvkové organizace, registrovaným pod názvem „Škola na míru našim dětem“ a číslem CZ.1.07/1.4.00/21.2210

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ